

Factoren die grondprijs mede bepalen

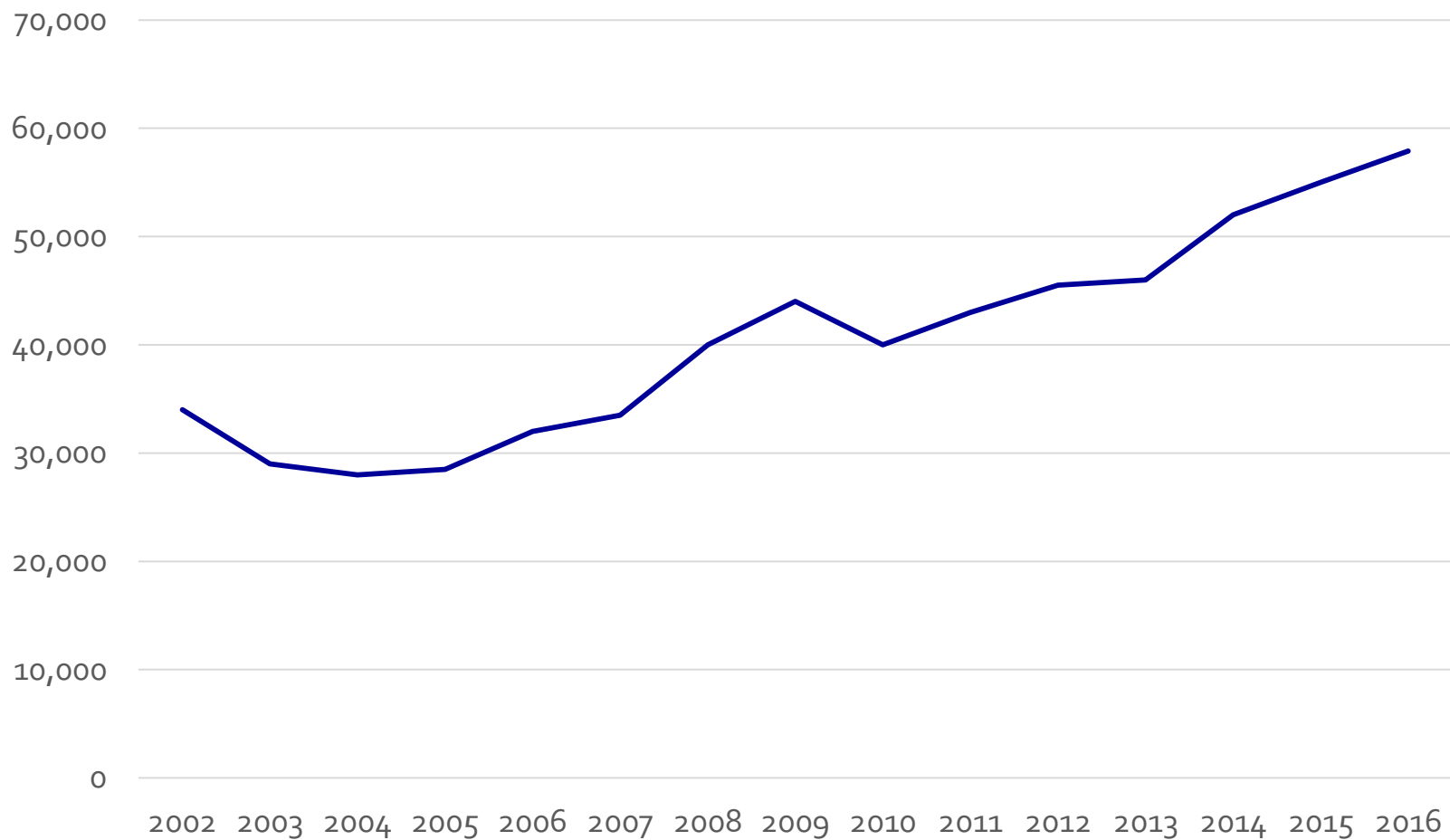
*RaboResearch Food &
Agribusiness*

Harry Smit, 7 maart 2017

Rabobank

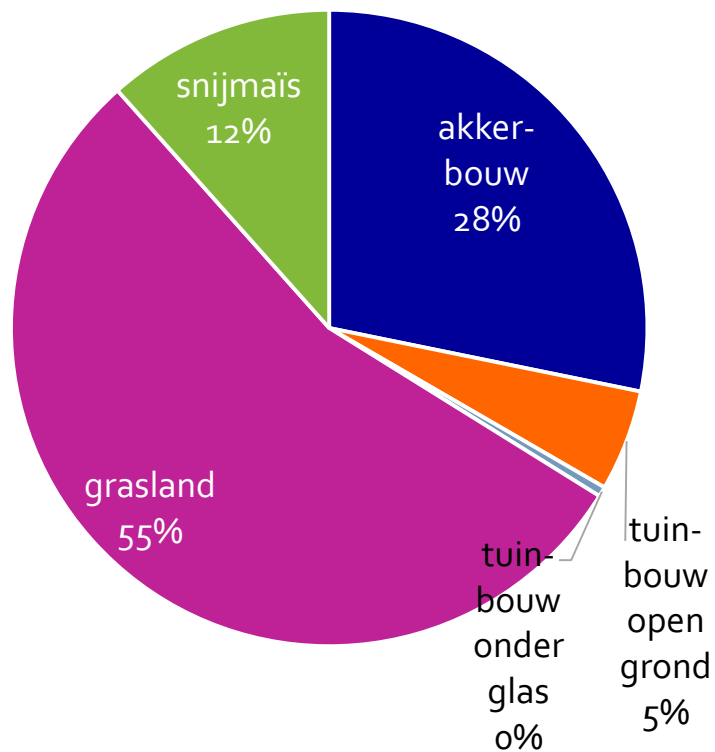
Grondprijsontwikkeling

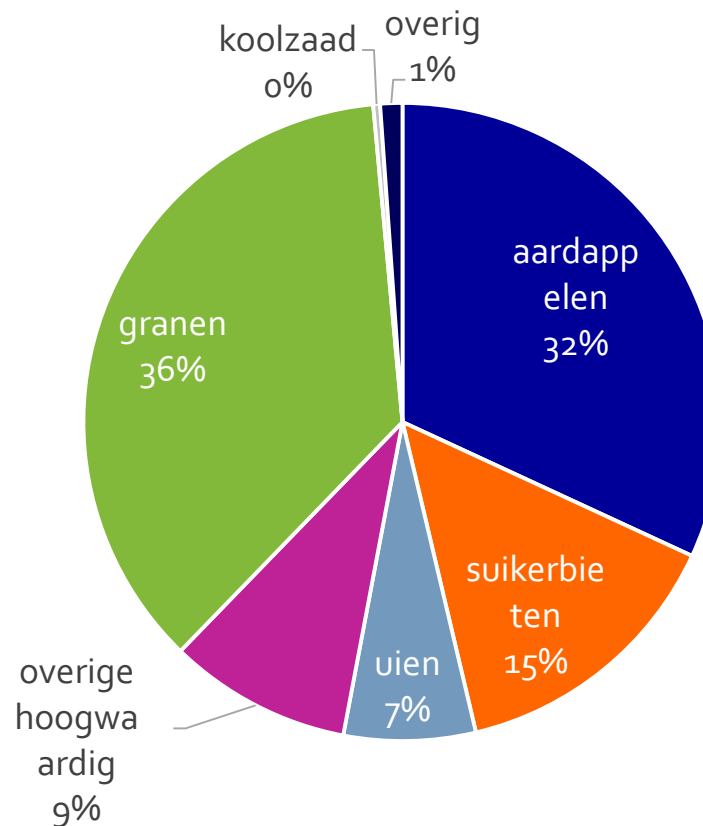
Landbouwareaal NL

Landbouwareaal

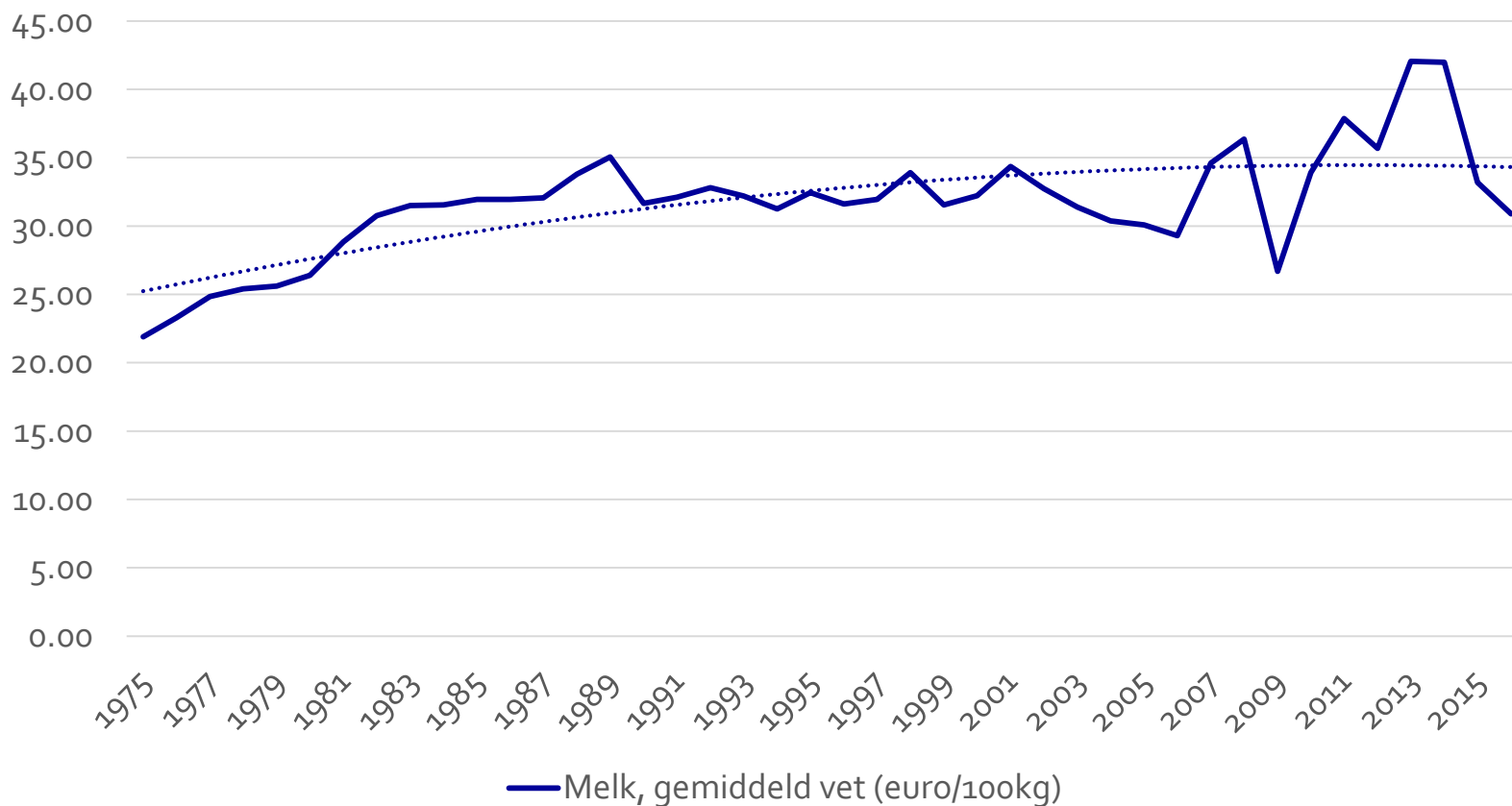
Onderverdeling akkerbouwareaal

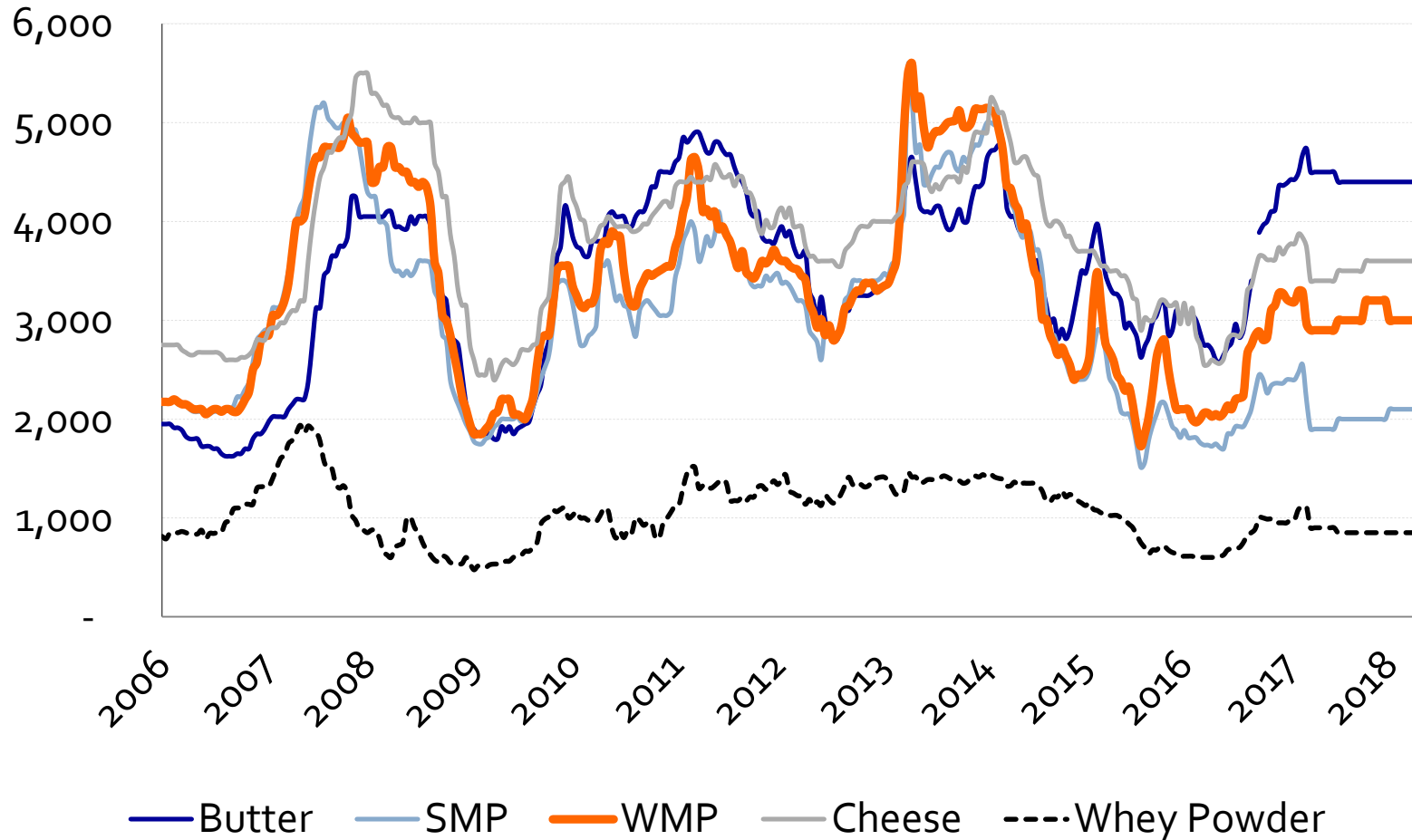
Melkprijsontwikkeling

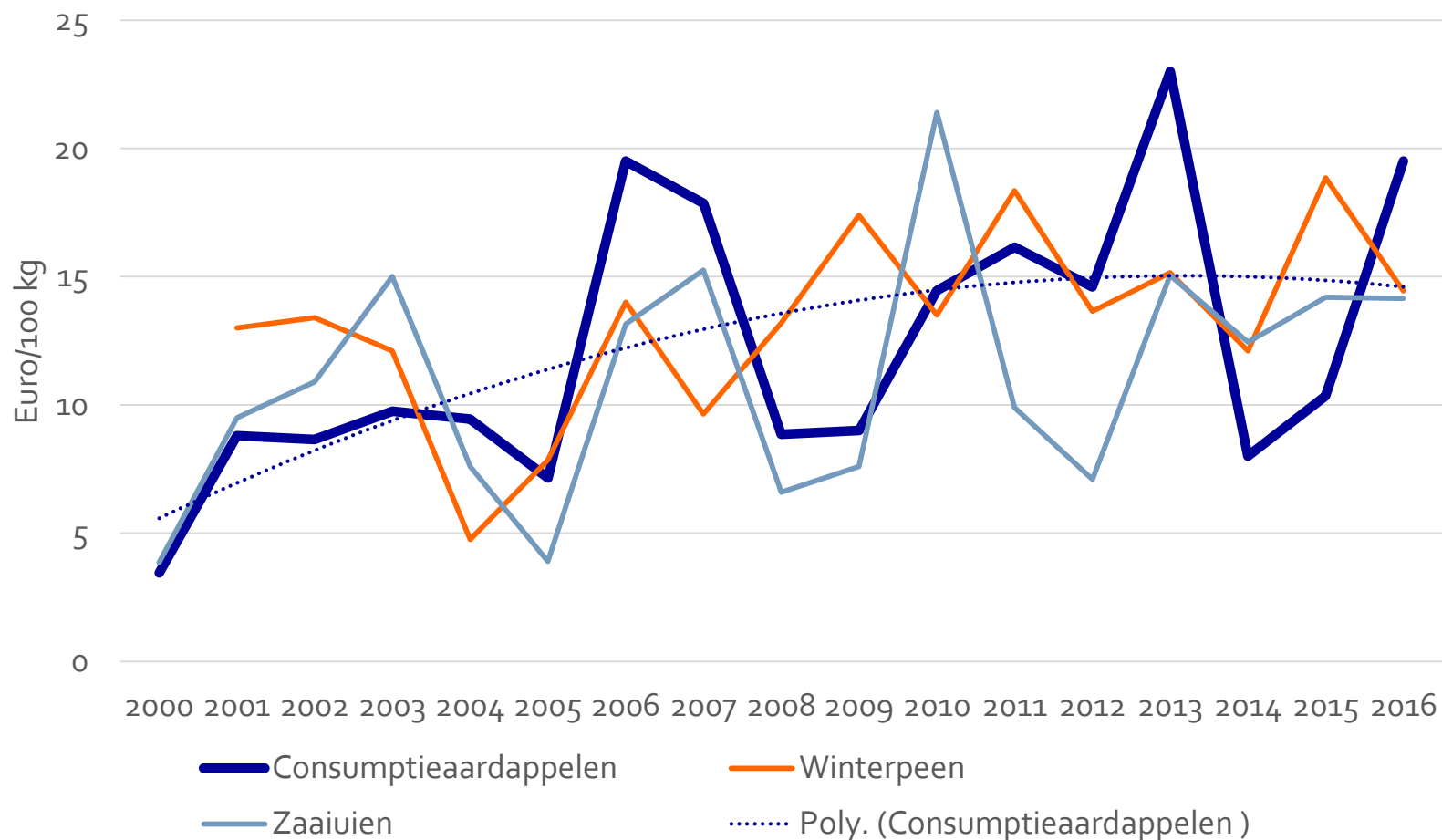
Melk, gemiddeld vet (euro/100kg)

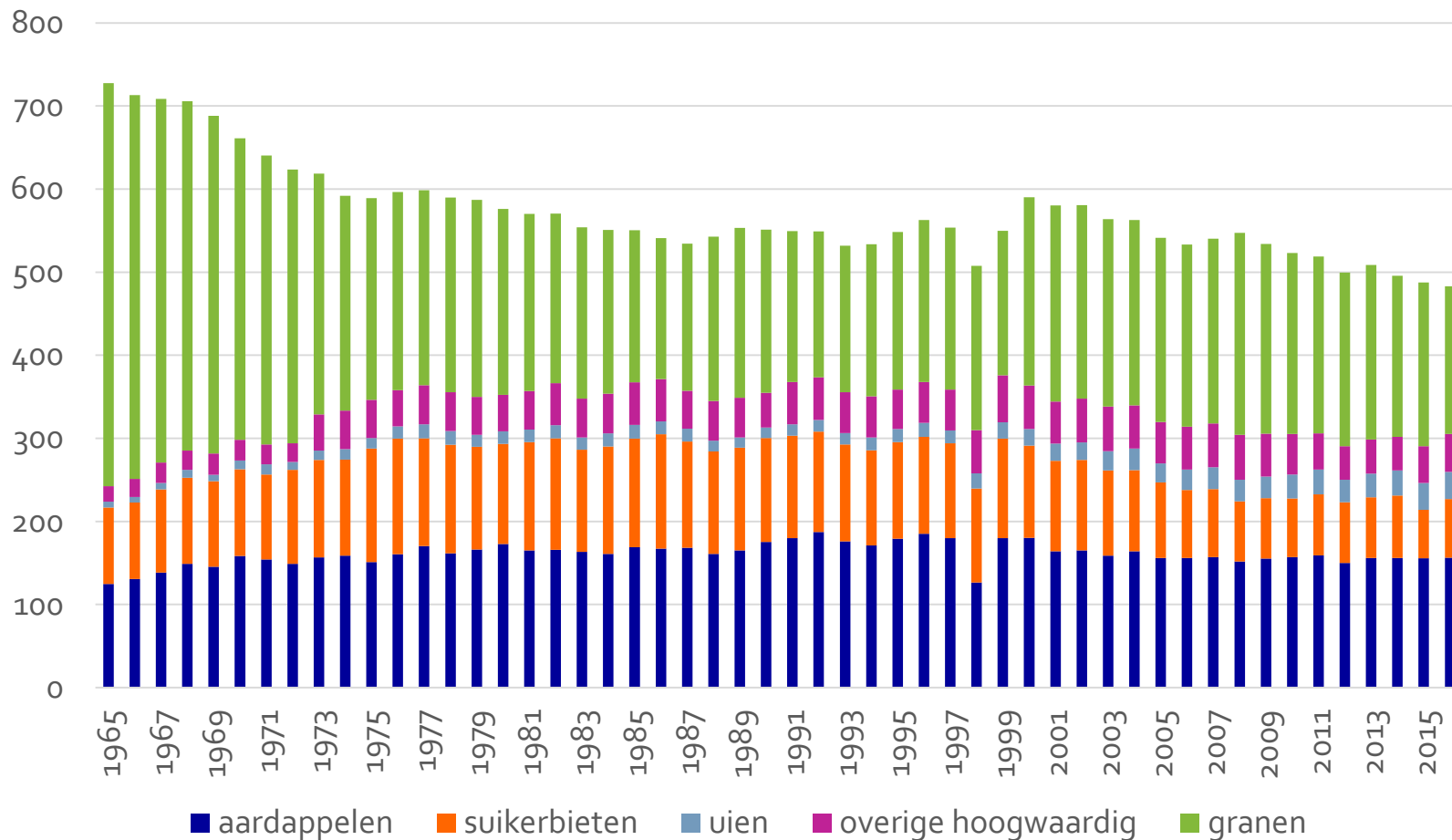
Wereldmarkt zuivelproducten

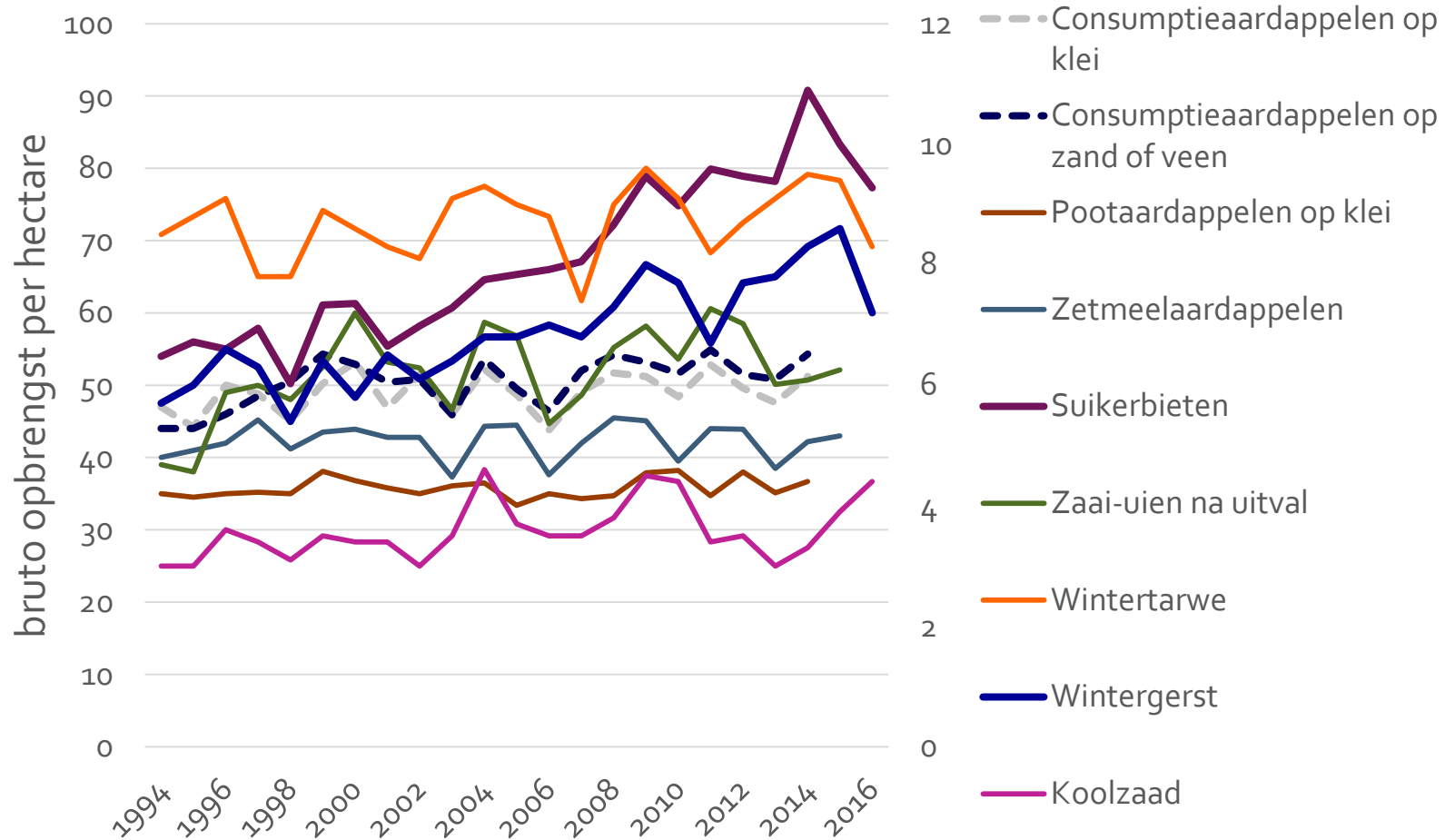
Prijzontwikkeling akkerbouwproducten

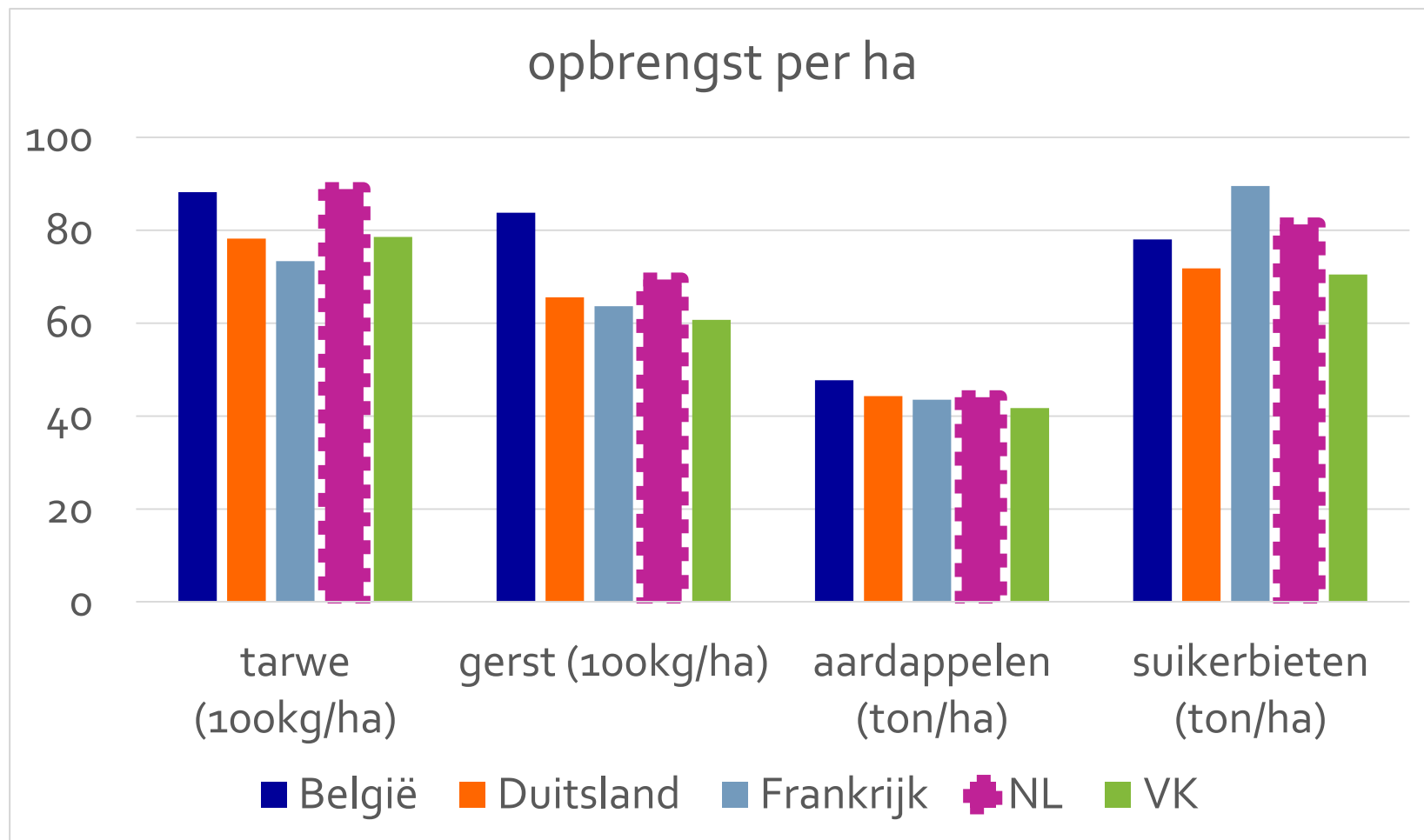
Intensiteit van het NL bouwplan

Productiviteit aan zijn plafond

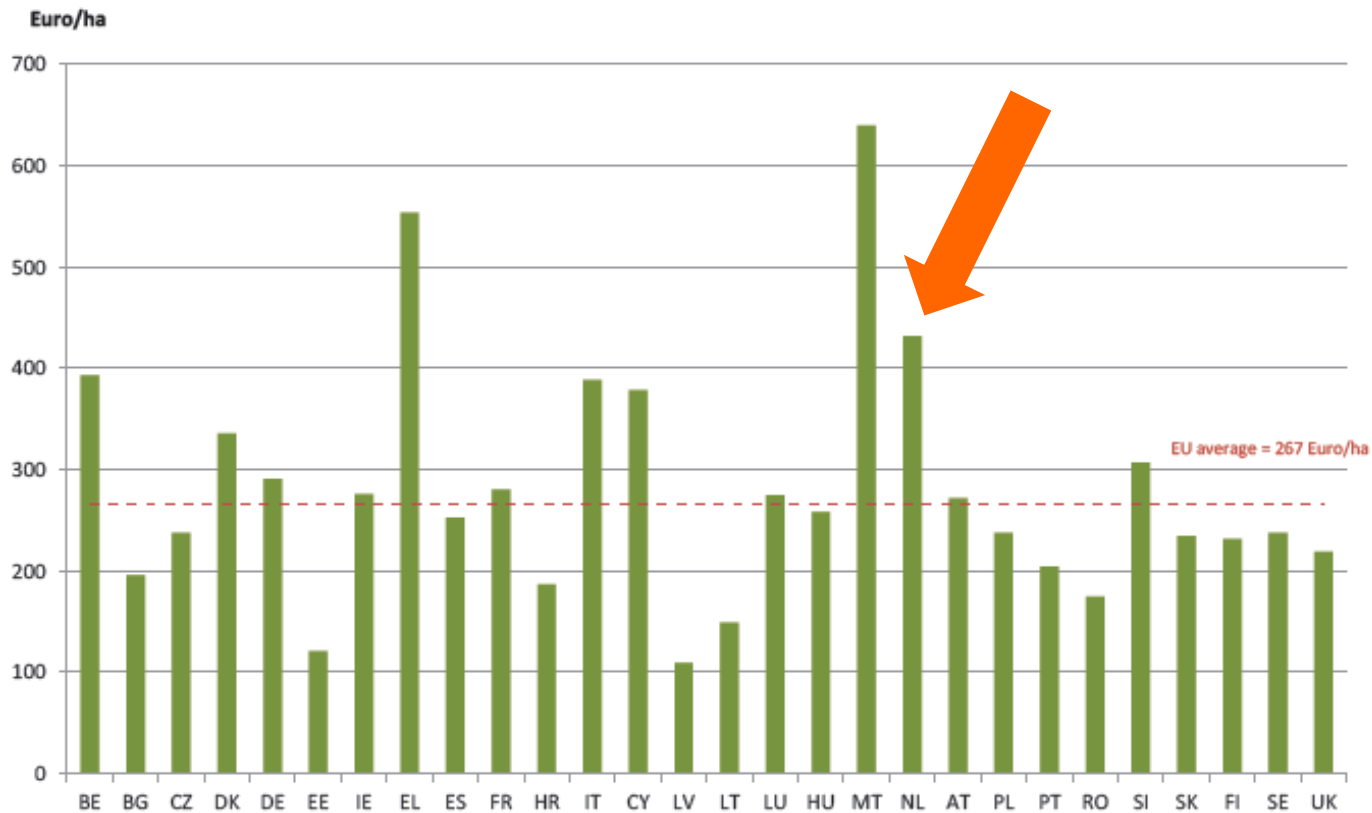

Productiviteit vergelijkbaar met omringende landen

EU landbouwsteun per hectare

Figure 4. Direct payments in €/ha, average values for 2015

Based on 2015 Annex III ceilings and 2015 determined area under the basic payment scheme (BPS)/ single area payment scheme (SAPS) and small farmers scheme (SFS)

Invloed van rentestand

Grondprijs, kapitaalmarktrente (op rechteras) en annuïteit (rente/aflossing per jaar, bij aflossing in 30 jaar); nominaal.

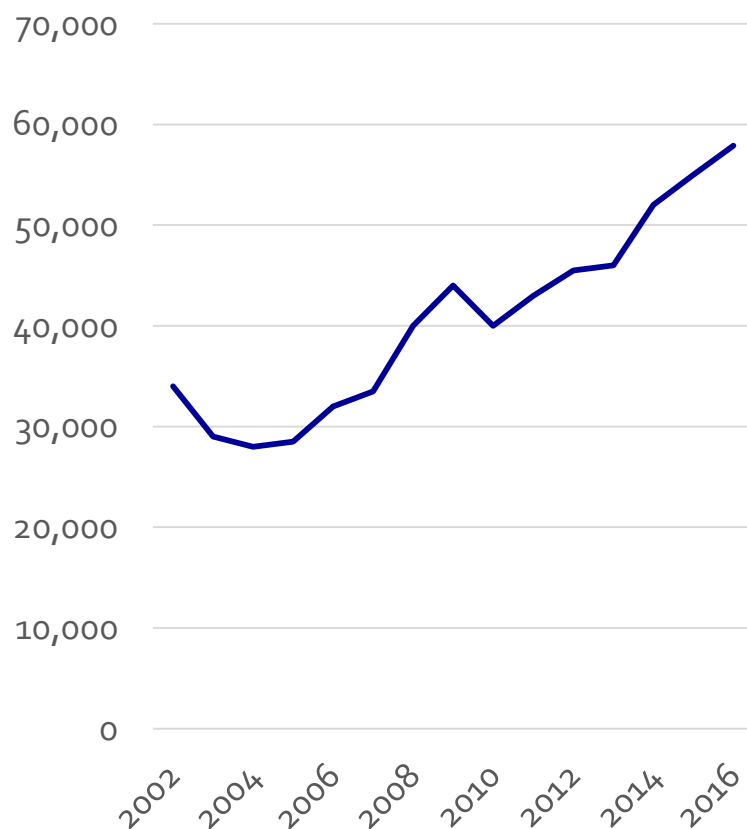

Bron: CBS/DLG/DNB/Kadaster/LEI, bewerking LEI Wageningen UR.

Toekomst grond markt

Tot vandaag

Toekomst

Factor	Inschatting effect
Prijswontwikkeling melk, akkerbouwproducten	o
Productiviteitsstijging	o
Intensivering van bouwplan	-/-
EU-steun	-/-
Rente ontwikkeling	o/-

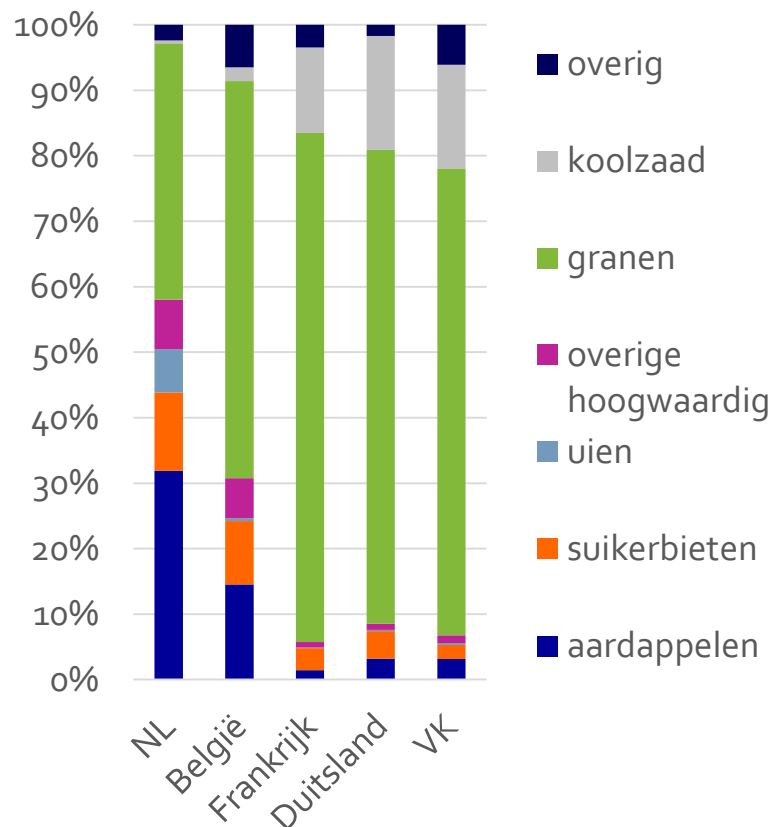
Uitdaging 1: bodemvruchtbaarheid op peil houden

Wat te doen?

- Overheid: bredere aanpak mineralenbeleid grondgebonden landbouw
- Overheid: meer maatwerk, kringloopdenken
- Meer en preciezer monitoren, bodempaspoort

Nederland heeft een intensief bouwplan

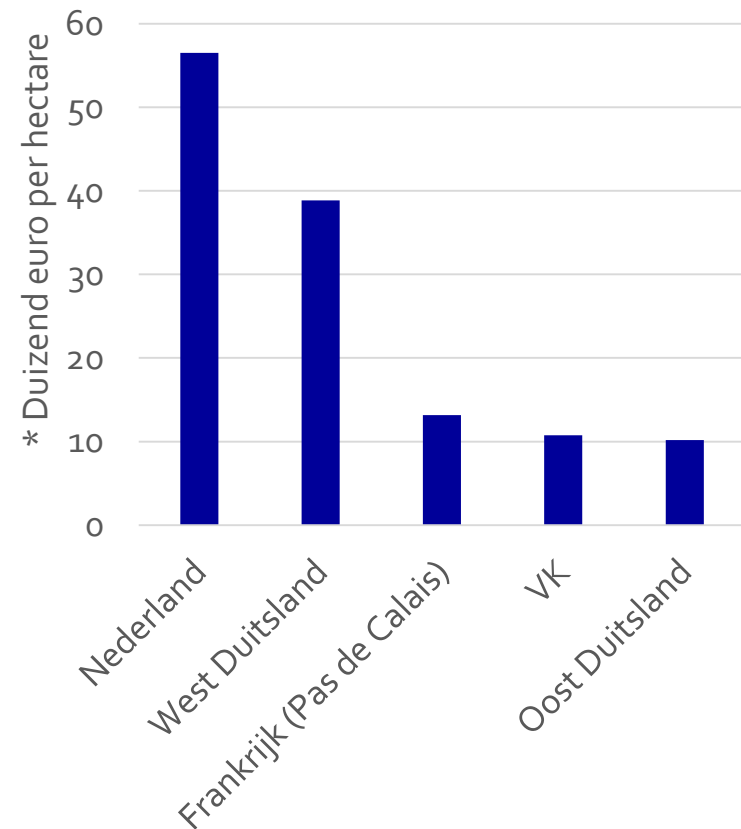
Uitdaging 2: toegang tot grond zeker stellen

Wat te doen?

- Meerdere opties naast aankopen van grond, let op continuïteit
- Verzeker toegang tot grond stoppers
- Karakter en dus financieringsstructuur van akkerbouwbedrijf verandert

Grond is duur om te kopen in Nederland

Dank voor uw aandacht

Harry.smit@rabobank.com

Relevante Rabobank Rapporten

- Inventiviteit nodig om Nederlands akkerbouwcomplex te versterken; Gunstige vooruitzichten maar nog wel drempels te slechten
- Thema-update: Grondmarkt; De grondmarkt in beweging

Rabobank